

Lähihistoriaa 42. rajakomppanian muistomerkistä

Tervetuloa, hyvät rouvat ja herrat, 42. Rajakomppanian muistomerkille. Olen Riku Kalliosaari ja 42. Rajakomppanian perinnetoimikunnan jäsen.

Tänä päivänä on kulunut 80 vuotta 42. Rajajääkärikomppanian perustamisesta.

Rauhan vuosina aseveljet alkoivat suunnitella muistomerkkejä rajakomppanioiden perustamispaikoille. 42. Rajakomppanian aseveljet perustivat 18.11.1974 muistomerkkitoimikunnan, johon valittiin puheenjohtajaksi Unto Liira ja jäseniksi Mikko Kaarna, Onni Lipiäinen, Petteri Pulli ja Tenho Äikäs. Aseveljille lähetettyjen kirjelmien tulos mahdollistaa muistomerkkin hankkimisen ja talkootyön.

Aseveli Uuno Pusan maalta saatiin iso kivi, jonka Bruno Torniaisen työryhmä halkaisi ja saattoi muistomerkiksi toivottuun muotoon.

Muistomerkki pystytettiin 42. Rajakomppanian perustamispaikalle Lappeenrannan Sunilaan Veikko Nurmilinnalta vuokratulle paikalle. Muistomerkkiin tulevan pronssilaatan valoi Lappeenrannan ammattikoulu. Laatan teksti on: "Tältä alueelta lähti 42. Rajakomppania sotaan 1941".

Muistomerkkin pystytystalkoot pidettiin 10.5.1975. Pystytystalkoisiin osallistuivat toimikunnan lisäksi Veikko Kokkonen, Pekka Pulli ja Bruno Torniainen sekä Lauritsalan Huolto Oy:n maansiirtokone kuljettajineen.

Muistomerkkin paljastustilaisuus pidettiin lauantaina 7.6.1975.

Ohjelmasta mainittakoon seuraavaa:

Kello 12.00   Seppeleen lasku sankarihaudalle

Kello 12.45   Järjestäytyminen muistomerkille

Kello 13.00   Kenttähartaus. Hartauspuheen piti rovasti Erkki Lindroos.

Varuskuntasoittokunnan esittämän hymnin jälkeen reservin majuri Unto Liira piti muistomerkkin paljastuspuheen, jonka jälkeen soittokunta esitti Karjalan jääkärien marssin. Soittokunnan esityksen jälkeen rouvat Rauha Kaarna, Kyllikki Linnakallio ja Mary Liira laskivat kukat muistomerkille.

Kello 14.00   Kenttälounas maastossa (tarjolla oli hernekeittoa, voita, leipää ja maitoa sekä pannukakkua). Ruokailun aikana varuskunnan soittokunta esitti musiikkia kapellimestari Liesirovan johdolla.

Muistomerkiltä kutsuvieraat ja aseveljet puolisoineen siirtyivät toimiupseerikerholle.

Kello 16.00   Toimiupseerikerholla alkavassa kahvitilaisuudessa tervehdyspuheen piti kunnallisneuvos Mikko Kaarna. Tervehdyksiä esittivät rouva Kyllikki Linnakallio, varuskunnan päällikkö evl. Erkki Hendunen ja maanviljelijä Anton Kauranen.

Sähkein olivat muistaneet eversti Viljo Kivikko, eversti Yrjö Kärkkäinen, metsänhoitaja Simo Vainio ja rouva Irja Mäkinen.

Muistomerkin paljastustilaisuuteen kutsuvieraineen oli kutsuttu kaikkiaan 160 henkilöä, joista 120 oli aseveljiä. Kaukaisimmat aseveljet olivat tulleet Pohjois-Karjalasta ja Kainuusta.

Reservin majuri Unto Liira kiitti kaikkia muistomerkkitalkoiisiin osallistuneita. Tässä on lainaus hänen puheestaan:

“Muistomerkki on komppanian riveissä taistelleiden yhteishengen ilmaus sekä kunnioituksen osoitus yksikön poikkeuksellisen raskaiden vaiheiden aikana viimeiseen saakka velvollisuutensa täyttäneille aseveljille. Muistomerkkitoimikunta esittää kiitoksensa kaikille aseveljille, joiden yhteistyön tuloksena hanke saatiin hyvään päätökseen.

Kiitokset Rajamieskillan Lappeenrannan paikallisosastolle, Lappeenrannan varuskunnalle, aseveljien omaisille sekä kaikille, jotka eri muodoin vastasivat muistomerkin paljastustilaisuuden onnistumisesta. Toimikunta esittää kunnioittavan kiitoksen.”

42. Rajakomppanian perinnetoimikunnan puolesta

Riku Kalliosaari, Sunilassa 10.6.2021